

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felolvasó szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk

és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Gondolkozzunk.)

Lapunk múlt számában ezen cím alatt megjelent cikknek elsősorban azon állítása kötötte le figyelmemet, melyben az író így elmélkedik: „A mai élő emberiség nagy hányada azon hitben él, hogy az ember saját akaratának föltétlen ura s ha megfellel is van hozzá, annak érvényesítőjével kitűzött célját minden viszonyok közt elérheti.” Ezt ő lelkielszólásnak nevezi, a mit Ábrahám példájával támogat, a ki Losoncra készül, de célját el nem érheti, mert „a külvilág cselekvő erejének behatása” — mely ez esetben vízáradásban nyilvánul, — ebben megátolja.

Felhozott példájából aztán eme következtetést vonja le: A miként egyes emberek, éppen úgy népek, nemzetek és államok, bármily szilárd, erős, hatalmas legyen is akaraterejük, céljuk elérhetésénél a kívülről álló külvilág behatásától függnek.”

Mindkét állítás megérdemli, hogy *gondolkozzunk* fölötté.

Én is gondolkoztam; s az eszmei rokonság révén a *vízáradás* emlékembe hozta a mi kedves folyónkat a Tiszát. Midőn fönt a hegyeken beáll a hóolvadás, „kicsi lesz a Tisza” — a mint a magyar szokta mondani keserű humorral, — hatalmas hullámai harraggal ostromolják az emberkéz emelte gátokat, míg végre is ő lesz az erősebb s a tört részen zúgva-bögre rohan keresztül száz ezrekre menő kárt okozva a nemzeti vagyonban. És a gyenge ember vagyona romjai fölött kezeit tördelve sir és . . . imádkozik.

Gondolkoztam! . . . És gondolataim elkalandoztak a messze nyugatra, a hol a folyók kulféjénél a *kulturrember* kikeres egy-egy tágas alkalmas völgykatlant; annak nyílását elzárja hatalmas gáttal s a patakok, folyók vizét tóvá dnyasztja. A midőn beáll a hóolvadás, annak vize nem árad szét a kultivált téreken, csak a tó szintjét emeli néhány deciméterrel, a vizet pedig vascsöveken elvezetve a maga szolgálatára kényszeríti:

Erdemes gondolkozni fölötté!

Erdemes gondolkozni azon, hogyan jutott hát az ember a kultúra mai magaslatára? kik vagy mik voltak mesterei? . . . maguk az istének-e — mint a régi népek hitték, — avagy a természet? . . . „*Valláserkölesi érzelme*” volt e emelkedésének rugója — a mint cikkirő állítja, avagy *értelme*?

Ismét cikkirő szavaiból indulok ki, ugyanis azt a kérdést veti fel: „Valjon nem a *külvilág* behatásának titkos ereje idomította e az ember agyrendszerét arra, hogy hiva-

tottságának magasabb fokára léphessen? „És erre a kérdésre csak *igen*nel lehet felelni.

A kicsi ember, mint a nagy természet tagja, annak behatása alatt áll, ép azért nem is lehetett tanítója senki más, mint az őt környező természeti jelenségek. Ezek keltették fel figyelmét, késztették gondolkozásra és fejlesztették *értelmét*. — A vihar kidöntött egy fát, mely estében keresztül feküdt a folyón, az őszember. kit léptei arra vezettek, hídul használta fel az átkelésnél s aztán maga is követte a természet utmutatását, Ime a hídak ősapja!

Uszó falörzset vett észre a vizen, felkapaszkodott rá; készen volt a kezdetleges hajó.

A szemei közé vágódó ruganyos ág a nyíl feltalására vezethette és így tovább.

A kulturrember haladása, művelődése is teljesen azonos az őszemberével.

A gyermek Watt nagy örömet talált abban, hogy a theafürraló gőzébe ezüst kanalat tartott s az azon megfűződött gőznek cseppjeit összegyűjtötte. Ezen tapasztalat képezte aipját annak a kondenzátornak (hűlő, sűrítő), a melyet a felnőtt Watt később a gőzgépeken alkalmazott.

A gőzgépnek gyermekkorában még nem volt saját regulátora, hanem egy gyermeket állítottak oda, a ki az alkalmazott csapokat a szerint forgatta a mint a dugó alá gözt kellett bocsátani, vagy azt alóla elvezetni. Ezt a munkát egyik gyárban a kis Humphry Potter-re bízták, a ki sovárgó szemekkel nézte a gép mellől kis pajtásai játékát. Mivel nagy figyelmet igényelt e könnyű munka, Potter csakhamar észrevette, hogy a dugó mozgása és a csapok szükségzerű mozgása közt bizonyos kapcsolat létezik; az alkalmas pontokat madzaggal összekötve, a gőzgép járt magától, ő pedig mehetett játszani.

A tudós Galvani, a ki nagyon szerette a hékacombokat, azokat ő maga tisztította. Midőn egyszer tisztítás közben felakasztotta boncoló asztalának rézartórára és késével érintette, a hékacomb rángatózni kezdett és csakhamar készen volt az első galván elem mely villanyos csengőinknek, a telegráf és telefonnak az elektromos áramot szolgáltatja.

Gondolkozzunk! valjon ezek és ezekhez hasonló ezer más találmány, melyek az emberi művelődés, a haladás lépcsőjét képezik, fakadhattak-e az *emberiség valláserkölesi érzelmeiből*?

Előitem fekszik egyik tudományos emberünknek Cógler-nek a könyve, a melyben többek közt így ír:

„A zsidók, bár a nyugottal szoros érintkezésben maradtak, a természettudományok fejlődése érdekében mit sem tettek. De nem is tehettek. A zsidók minden természeti töneményben csak Jehova akaratának nyilván-

nulását látták 's a természet szemléletében csak az istenség mindenhatóságában vetett hitük erősödött meg 's nem mertek a szemlélt dolgok okainak fűrkészésére vállalkozni. Az ég figyelmes szemléletét a zsidó pap inkább vétkes, mint magasztos foglalkozásnak tekintette, mert ez a foglalkozás némelyeket a keleti szomszéd népek tüzet és napot imádó vallására csábíthatott volna. A zsidók országának hosszú lönmaradása az igaz hitre nagyon ádvös lehetett ugyan, de az értelmi fejlődésre nézve a legcsökkentőbb haszonnal sem volt. A zsidók szétszórátása e gép *intellektuális* fejlődésére a legjótékonyabb hatással volt. A theokratikus államforma szigorú törvényei alól fölmentett zsidók a tudományok buzgó művelőivé és terjesztőivé váltak.

Igy Cógler. De én még tovább megyek, a zsidóknál, a kik Jehova imádásába — hogy úgy mondjam — szinte beolvadtak, a szépművészetnek is csak azon ágai fejlődhettek és fejlődtek, melyek Jehova tiszteletében állottak, mint a zene és költészet. Még ellenben a festészet és szobrászatról, — melyek egyértelműek voltak a bálványozással, — még csak szó sem lehetett, ragaszkodva Jehova törvényéhez: „faragott képeket ne csinálj magadnak, hogy azokat imádjad.”

És a mit itt elmondottunk, szóról-szóra ráillik a törökre is. Az ő erős hite Allah-ban, határtalan tisztelete az Al-korán iránt szilárd meggyőződésévé érlette benne, hogy ő a mozlimi (igazhívő), mindenki más „gyaur” (hitetlen), hogy minden a mi őt környezi a jó és a rossz, az áldás és a csapás Allahtól ered, tehát mindent megnyugvással kell fogadni. És bizony a legjobb akaratnál sem lehet ráfogni, hogy az emberi műveltséget csak egy lépéssel is előbbre vitte volna.

De nehogy a büszke európai kicsinylőleg nézze le azszai testvéreit, Európából is fölemlitek egy esztet; *egyetlen egyet a sok közül*, mely szállóigévé vált mondásáról: „és mégis mozog” . . . az általánosan ismertek közé tartozik. Talán mondani is fölösleges, hogy Galilei éntem (született 1564-ben, meghalt 1642-ben), ki anynyi fölfűdözéssel gazdagította a tudományt, a menyinyit csak Istentől kiválasztottak képesek felmutatni, mégis az inquisitio börtönébe hurcolták, tanait „egyházellenesek”-nek nyilvánították és kényszerítették arra, hogy azokat a tanokat, melyek ma a tudomány igaz „yöngyeit képezik, tévtanoknak nyilatkoztassa ki!

Bizony bizony mondom, hogy ezek és ezekhez hasonló történelmi tények mind azt mutatják, hogy az emberiség egyoldalulag fejlesztett valláserkölesi érzelme képezte a művelődés, a haladás legerősebb kerékkötőjét.

Mert az ember lelkivilága két részből áll: *értelmi* és *érzelmi* világból, az értelem az épület, melybe a természet tanításai, a

*) E cím alatt lapunk előző számában avatott veterán tollkarcos kezéből vett cíket közzétettünk egy már fölvetett korábbi kérdés tárgyában azért, hogy audiatat et altera pars, biztosra véve, hogy az vltchang nélkül nem marad. A beérkezett válaszokat azonban polemikus szerkesztésk miatt tisztelettel tártuk, az eszmecsere a jelen cikkünkkel folytatjuk befejezél. Szerk.

multak tapasztalatai lettek elraktározva; a valáserkölcsei érzület a dísz falta, mely nélkül ez az épület rideg lenne. Akkor lesz az ember a szó magasabb értelmében emberre, ha az értelemmel memés érzés párosul benne. Miből önként következik, hogy az iskolák akkor emelkednek feladatuk magaslátára, ha e kettőt egymással összhangban fejlesztik és nevelik!

S valjon megfelelnek-e a felekezeti iskolák e magaslatos feladatuknak? Gondolkozzunk!

Az egyházak fenhalósága, vezetése alatt állva első sorban arra törekcszenek — a mit még csak rossz néven sem vehetünk tőlük: — hogy saját felekezetiüknek neveljenek buzgó, odaadó híveket. S hogy ezen célt elérjék, a gyermek kedély és érzelmvilágát igyekeznek lefoglalni felekezetiük részére, az értelem rovására azt egyoldalulag fejlesztik (dícséret a kivételeknek), belecsepegtetik a fogékony gyermeki kebelbe — akár csak a török, — hogy az ő vallása az igaz, vallás, a más vallásuak tévelyben járnak, idegenkedést támasztva benne ezzel gyermektársai iránt, elfogulttá téve más vallásuakkal szemben. És ezek a gyermekkori benyomások elkísérik a már felnőtt embert is egész életén át. Erős akaratu, önálló gondolkozásu embernek kell annak lenni, a ki ennek nyúgeiból szabadulni tud.

A felekezeti iskolákasta úrt, a mely az embert embertársaitól elválasztja, csak mélyíti az egyénnek „létért való küzdelme” minek illusztrálásául legyen szabad az emberiség nagy tanító mesteréhez — a természethez fordulnom.

A fenyvesben vagyunk. Fejünk fölött az erdő állathatlan sáfora, lábunk alatt a vastag, száraz háraszt. Lábalink alatt meg-megroppan a letöredezett galy, fön a szélben himbálódzó fák összeverődő torgalyainak zöreje hallatszík. A természet gyermeke azt mondja, hogy a fenyvek maguk magukat tisztítják, alant a galyak elszáradva lehullanak, följobb új galyakat, új koronát nevelnek, így nyulík a sudár fenyő magasabbra magasabba pusztá, ág nélküli törzset nevelve az ember számára.

De hát bihető-e, hogy a fenyő eldobja

már fejlett szerveit, melyek a levegőből és a földből felvett nyers tápláló anyagokat áthasonítják és számára felhasználhatóvá teszik? Ugye bár nem.

A fenyves egyedei közti erős küzdelem folyik a létért! Minden fa teljes erővel fölfelé tör, hogy koronáját megteremthesse a napnak fényében, az égnek harmatában, az esőnek csöppeiben, mert a nap melege az, mely élteti; az alsó ágakat a felső korona megfosztva az élet adó fénytől, egy ideig senyvednek, aztán elhalnak 's letöredve az anyatörzsről urra lesz fölöttük az enyészet. Jaj annak a faegyednek, a mely előben a küzdelemben elmarad! A többi följe kerül, elveszi tőle a napfényt, harmatot, esőt, végtére is elhal, elpusztul!

Az emberi társadalom kép: ez! Itt is folyik szakadatlanul az egyes emberi individuumok közt a *létért való harc*; az erős leszorítja a gyengét és a midőn a gyenge érzi elmaradását, látja társa haladását, az okát sohasem magában keresi, nem gondol a természet örök törvényére, hogy:

„a bátraké a küzdecs, de az erőseké a a palma” hanem azt okolja, aki őt a küzdelemben megelőzte. Mikor pedig azt látja, hogy az más templomban imádja Istenét, felébred benne a felekezeti gyűlölség.

Gondolkozzunk! Olyan ez a maroknyi magyar, mint az „oldott kéve”, van katolikus, görög katolikus, protestans, zsidótársadalma, de egységes magyar társadalom, egységes magyar nemzet csak a jobbak óhajában létezik. Hol van az a hatalom, hol az az isteni erő, mely e széthuzó elemeket egy közös nagy célra egyesíteni tudná?

És ha azokat a nemzetiégi iskolákat is figyelembe vesszük, melyek nekünk csak ellenségeket nevelnek — mert vannak ilyenek is, — bizony nagy oka van e nemzetnek arra, hogy mindennapi imájába foglalja: — állapni népnevelés! jöjön el a te országod!

K. S.

A bearatás.

Már beértek a pusztába. Az egyik fehérhűs lány pántlikás boton magasra emeli a koszorút, a mi háromszínű szalaggal van át-

kötve. Körülé a többi lány is mind fehérben. A legények bokréta kalappal. Pérfi, asszony ünneplőben valameny.

Hangos énekszóval így fordulnak be az udvarra.

Siess ki eléők fiam, — már itt vannak, szól a ház öreg urnője a fiának.

De csak együtt, ketten, anyám, feleli az. Kimennek hát együtt, ketten, fogadni az érkezőket.

Őket fogadja nagy élszénzés.

Mire az egyik legény, sugár magas — hogyan ringóll ennek a dereka, a mikor kaszával vágta a rendet — kíválik a sorból s nagy emberség tudással — pödörítve a bajuszán — köszönti az urat és anyját, miközben halásan emlékezik meg istenről, a ki adta az áldást és cselekedte, hogy munkájokat szerencsésen bevégezték, számos bőséges aratást kívánva ezentulra is a ház urának.

Nagy élszénzés támad erre. Aztán elő a pintes üveggel s a jó féle borral — tavalyi termés, bő is jó is — tele poharak kézről kézre járnak. A lányok is megkapják a magokét. Nem szabad kimaradni senkinek. Felköszöntőkben nincs hiány. Ez annak a rendje.

Az uraság cigarettával kínálja az arató gazdát, mire ez egész füst felhőket ereget. A ház urnője pedig maga ügyel fel, hogy a mi az ünnepi vacsorához tartozik, megüditett levágott birkák húsa, sajtok meg juhvakak, meg piltélt lisztek sok sok kilogramjai, cillinder borok sokasága és kereszleteilen törköly képeben hűségesen ki legyen szolgáltatva. De átadja hozzá a muzsikára valót is.

Egy kettőre előkerül három szál cigány s a mikor az ünnepl menét elvonul, ontja a klarinét öbléből a hangot, szinte érzik, meg van kenve a torka annak a ki fujja.

Alig telik bele egy óra, már kész a vacsora, a mire jobban kívánczik befelé a tűzes bor.

Minden kitűnő a mi van, s mindenben van dosztig bőségesen kerül ebből lakoma még holnap délre is. Milyen jó, hogy holnap vasárnap van s lakomázni ráérnek.

Az arató gazdának arra van különös

A Szécsényi Hírlap eredeti tároaja.

Támár.

Másnap hiába várta Sádok Dávidot a kútnál, helyette őszbe csavarodott szolgálte a nyáját s tudakozódására azt a válasszi nyerte, hogy Dávidot az atyjá elküldte a táborba vinné bátyjainak élelmet és hoznáróluk hírt.

Hiába várták harmadnap és azután, Dávid nem jött, de jött nemsokára helyette a hírt szállott városról városra, sátorról sátorra:

„Hogy a bethlehemeli Isai fia Dávid mint terítette le parittájával a filiszteusok rettegelt vitézét Góliátot, mint vágta le annak fejét saját kardjával, s midőn a véres főt felmutatta, minő örömrivalgás támadt az Izrael fiainak seregében és rettegés a filiszteusok soraiban! ... hogyan őzték Dáviddal élőkön az előbb elbizakodott pogányokat sokat levagva közülök s felpredálva táborukat.

— Támár szép szemelben kigyuladt a büszkeség lángja!

Szállott a hír városról városra, sátorról sátorra:

„Hogy a győzelemből megért Dávidot Izrael népének leányai koszorúkkal és győzelmi énekekkel fogadták: „megverte Saul az ő ezerét és Dávid is az ő tizezerét;”

hogy a király fia Jonathán kebelbarátságot kötött vele; együtt gyakorolják magukat a fegyverforgatásban, együtt étkeznek, együtt alszanak, elváhalanokká váltak.

— Támár szép arcján kivirultak az öröm piros rózsái!

Szállott a hír városról városra, sátorról sátorra:

„Hogy a király a győztest „vitézeinek fedelmévé” tévé megajándékozta drága ruhákkal, fényes fegyverzettel, mint paricsnokhoz illik; ... hogy győzelemről győzelemre vezetli az ur választott népét s a pogányok nem állhatnak meg az ő arca előtt; ... hogy a pásztortübből nemzetének ünnepeit hőse, ellenének réme löni; ... hogy a király felajánlotta neki leányának kezét, de a hős szerényen kitért a királyi kegy elől!

— Szeret, engem szeret, — suttogák Támár mosolygó ajkai.

Szállott a hír városról városra, sátorról sátorra:

„Hogy a király magához láncolandó a hőst feleségül adá neki ifjabbik leányát a széd Mikháit. ... hogy Dávid mint a királyi család tagja Saul asztalánál étkezik. — És Támár szemelben kialudt a láng, arcának rózsái elhervadtak, ajkain elhalt a mosoly.

Meglátogatta az Ur Éhud házanépétl Támár, a család dédelgetett keevence, Éhud szemefénye megtért atyáinak Istenéhez.

Szolgálóleányai megfürösztötték szeretett urnőjök holttestét könyeikkel, megkenték illatos olajokkal 's fehér gyolcsba takargatva a sátor közepén kiterített gyékényen helyezték ravatalra. Kedves virágaiból font koszorút illesztve fejére úgy feküdt ott örök álomban mint vőlegényét váró menyasszony.

A sátor csendjét felverte a rabnők hangos sírása; ... Éhud erős termete meggörnyedi a bánat sulya alatt 's ruháját megszagatva ott ült a sátor előtt porban és hamuban ... fájalmában arccal a földre borulva a kemény göröngy véresre sebzi homlokát, ... de ő nem érzi testének fájalmáit!

A mint könyáztalta arcát felémeli, a távolban fényes csapatot lát közelegni; ... fegyverzetük ragyog a napfényben; ... a csapat élén egy ifju halad, ... nyomában fegyverhordozója urának pajzsát és dárdáját vive utána; ... tiszteletteljes távolban válogatott vitézei kísérik.

A mint közelebb érkecsnek, a parancsnok oly ismerősnek látszik Éhud előtt; ... ifju még, de arcáról a ferfiui erély sugárzik; ... megismeri: ... Isai fia Dávid az, Izrael hőse!

Midőn Dávid meglátja a fájdalomba merült apát, balsejtelemről megkapatva hörgi inkább: Támár!

A kedves, név hallatára előnti a köny Éhud arcát s szóltanul mutat kezével a sátorra.

A hős reszkető kézzel hajtja félre a sa-

gondja, hogy a törkölyt biztonságba helyezze, hogy el ne fecsérüljön. Kötődő lesz a mulatság után reggelre éhómra.

A nap nyugovóra, még el sem bucsuzott, már szól a muzsika s perdülnek a táncra dőlő ifjú párok. Klarinétos fujja, férfias szönya igaz jó kedvében cifrázza ujrátza.

Már egész setét van.

Pista! hallatszik az uraság hangja a tornáról.

Itt vagyok nagyságos uram! szól a hívott s a sövény mellől uraságja előtt terem.

Aztán Pista majd elkísérsz a mulatságba, — mondja az uraság kedvenc kocsisának, — hanem csak addig maradhatsz ott, míg én maradok, mert reggel korán indulunk.

Jaj Nagyságos uram, akkor leszakad a szívem, — tör ki a szerelmes Pistából, s már már bírokra kelnek lelkében a gazdája iránt való hűség, meg az a valami, ami mindennél erősebb. Hanem a Juci szobalány előrelátóbb s a mikor urnőjétől a mulatságba kérezkedik, ugyanettől a Pistától is elkéri. Így aztán mulathatnak reggelig.

Igy esik meg, hogy a kelő nap első sugarai táncoló párokat köszöntenek. Vigadnának ezek három éjjel három nap.

Hej! be elkelne sok, sok, vidám beartás, szép Magyarországon!

HIREK.

Nemzetközi orvosi kongresszusra készülnek székesfővárosunkban, mely a szó legszorosabb értelmében kíván (talán az orvostudomány hátrányára is) nemzetközi lenni, amennyiben az ugynevezett „Esperanto” — reményheli világnyelv — terjesztésének is tág teret enged; százharminc külföldi orvos jelentkezett, akik beszélik az Esperanto nyelvet, tízen közülük előadásra is vállalkoztak, — dr. Kovács Aladár pedig, a budapesti mentőegylet igazgatója ezen a nyelven fogja ismertetni az egyesületet, sőt esperanto füzetek is fognak kiadást látni. — Mellette célnak igaz szép dolog a világnyelv érvényesítésére való törekvés, de gyakorlati kivihetősége alig remélhető, — el fog olvadni, mint előde a híres „volapük” mert világnyelv általánosítása kivihetetlen. Mikor III. Napóleon szava oly hatalmas volt, hogy az egész világ feszülten várta trónbeszédeit, az volt a mondás, hogy a francia nyelv a világnyelv, mégsem lett az, habár legmesszebb lehet is vele jutni, de még az angol sem lett az. Vagy tíz vidéki uriember rándult a fővárosba ruhavásárlás

tor szőnyegajtáját 's midőn meglátja hálványának néma arcát lábait megtörnek alatta 's térdre esve a kedves halott mellett szeméiből megerednek a könnyek, ... 's a mint dől arcán végig folyva Tármar hidegült arcára hullanak, úgy érzi, hogy annak angyali lelke egyesül az övével és tőle ihletet nyerve sebzett szívéből fakadnak kelet költészetének igaz gyöngyei:

— „Uram, ne fedd meg engemet a te búsulásodban és ne ostromozz engemet a te haragodban; — mert a te nyilaid belém akadtak és a te kezéd szállott én reám.

— Térj hozzám uram, mentsd ki az én lelkemet, szabadíts meg engemet a te irgalmasságodért; — mert nincs te felőled a halálban emlékezet a koporsóban kicsoda mond néked dicséretet?

— Efláradtam foházkodásimban, legmostan minden éjjel az én ágyamat, könyhullatásimmal megöntöztem nyoszolyámat és elhervadt arcám a szomorúság miatt.

— Ne hagyj el engemet uram! én Istenem ne távozzál messze én tőlem.

— Siess az én segítségemre oh uram, én szabadítóm!

céljából, egyik nagykereskedő hatalmas üvegajtáján ott diszelgett aranybetűkkel a felírás, Englihs „spoken here”, (itt angolul beszélnek) — tovább mentek, ez angolnak való, a másikon ki volt írva: „On valapükön”. (Értik a volapük nyelvet) — ezt nem tudták, hogy mi, meg sem nézték, hanem betértek a „Habits magazin”-jába s ott szerezték be minden szükségletüket mert a kifüggesztett öltönydarabok alatt ezt olvasták: „Magazin des Habits des Hommes”. (Férfi ruhák rak-tára.) — Így pótolták a világnyelvet a lógó kabátok és nadrágok, valamint pótolhatná az esperantót akár a somosujfalusi *palóc* dialektus is, ha a világ minden embere megtanulná, * miként meg kell tanulni amazt is.

* De mikor még a magyar nyelvűtűdők közül is alig egy pár méltja némi figyelemre.

A szécsényi iparos és kereskedő ifjak egylete által folyó hó 8-án rendezett nyári táncmulatságon felülfizettek: Gróf Majláth Géza 10 K., Velics Haynald Teréz 3.50 K., Dr. Essösy Béla 2 K., Dr. Gutfreund Emil, Somló Károly, 1.50 — 1.50 koronát, Holló Gyula, Kirperger István, Körmendy Géza, Lantos Mihály, Dr. Tar Béla és Vasok Ferenc 1—1 koronát, Barok Imre, Bató N., N. N. Horváth István, Miskei József, Holnáci Károly, N. N., N. N., Schück Ferenc, Trajter Lajos, Vadász András 50—50 fillért, Domszky János 40 f., összesen 30 k. 40 fillért.

Rendkívüli közgyűlést tart az izr hitközség folyó hó 22-én d. u. 2 órakor a következő tárgysorozattal:

I. Betegség folytan üresedésben levő rabbi állás betöltésének kérdése esetleg rabbi választás.

II. Hitközségi pénztárnok választása.

III. Hitközségi felekezeti népiskola államosításának kérdése.

III. Netaláni indítványok tárgyalása.

Tanulói nyugdíjazás. A vallás és közoktatásügyi miniszter Budinszky István szécsényi halászi-i r. kath. elemi iskolai tanítót nyugdíjazta.

Esküdtök kisorsolása. A szeptember hóban kezdődő esküdtéki ülészekre a következő esküdték sorsoltattak ki. Barca Kálmán, dr. Gutfreund Emil, Emődi Vilmos és Pokorny Pál Szécsény, Bercel Samu, Baintner Ottó és Siklák Iván Balasagyarmat, Podhracki János, Hajtyel Károly, Ungár Gyula, Sareisinger Ignác, Mirendorf Mátyás, Fleischmao Lajos, Dórsak Lajos, Kerekes Árpád és Kemény Henrik Losonc, Kemény Samu, Hercog Gyula, Buchvalber Zsigmond és Frank Dezső Salgátarján, Dezső Ödön és Schindler Dénes Szűgy, Foltányi Károly Bakó, Fischer Illés Csesztve, Balázs László Málnaszőlős, Lukács Gábor Dejtár, Schönberg Gusztáv Herencsény, Mühlrad Ignác Percel, Soóky László Várkert, Simon Pál Kalondá. A helyettes esküdték Balassa-gyarmatiak.

Villám csapás. Hatodikán délután vihar vonult át környékünk felett. Wampetics Ferenc pöstényi földhírtokos aratói látván a vihar közeledtét, a már bekötött kéveket kapkodták össze s rakták képébe. A megérett Zápor előtt ki-ki egy-egy kepe tövébe menekült. Négy óra után ép az aratók felett hatalmas villám szelte át a levegőt s az egyik képébe — amelynek tövében Garas István arató keresett menedéket — csapott le. Garas István nyomban megfúlt s a kepe porrá égett. A szomorú véget ért arató fiatal felesége és két kis árvaja siratja.

A F. M. K. E. nagygyűlése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületet az idén Rutka-turócmezeyi nagyközség fogadja vendégül. Az egyesület ugyanis aug. 26-án ott tartja meg az évi nagygyűlését, Dessewffy Emil gróf elnöklése alatt. Rutka nagyközség már is nagy előkészületeket tesz az egyesület méltó fogadására. Görgel László, a máv. miskolci üzletvezetője és rutkai Ráth Péter, udvari tanácsos, a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatója elrendelték, hogy a vasuti állomás a Felvidék az ünnepe alkalmából, megfelelően földszíntessék. A nagygyűlés rendező bizottsága, Benicky Kálmánnal, turóc-

vármegye alispánjával az élén, lelkes agitációt fejt ki, hogy az egyesület ezuttal is azzal az erkölcsi súllyal lépjen föl, mely huszonhét éves multjánál és eredményes működésénél fogva megilleti. A megállapított program szerint a F. M. K. E. vezetősége és tagjai aug. 25-én az esti, éjjeli és aug. 26-án a reggeli vonatokkal érkeznek Rutkára, a hol a nagyközség ünnepélyesen fogadja őket. Aug. 26-án d. e. 9 órakor a F. M. K. E. igazgató választmánya tart ülést, hogy a nagygyűlés tárgyait előkészítse. A nagygyűlést déiben 12 órakor tartják a Rundtélé vendéglő nagytermében Dessewffy Emil gróf elnöki megnyitója után, Gyürky Géza dr. ügyvezető alelnök beszámol az egyesület 1908—1909. évi munkásságáról, majd tárgyalásra kerülnek az 1908. évi zárószámadás, az 1910. évi költségvetés és az igazgató választmány vonatkozó javaslatai. A nagygyűlés után társasbéd lesz a vasuti vendéglőben. Rutka nagyközség annyira forgalmas vasuti központ, hogy a F. M. K. E. nagygyűlésén az idén előreláthatóan az összes felvidéki vármegyék képviselve lesznek.

Felhívjuk olvasóink figyelmét Somogyi Dezső fényképész lapunkban közölt hirdetésére.

Aprólékok.

(Pislogó és a „Győri Hírlap” szerkesztője beszélgetései.)

Sz. Aztán csakugyan tréfa volt az a szécsényi levél a „Szécsényi Hírlap” tanácskozásáról ...

P. Quanta species —

Sz. — cerebrum non habet — akarja tán mondani?

P. Piramidális! piramidális!

Sz. Micsoda piramidális? Talán bizony az én —

P. — Igen az az — a maga — Hiába restelkedik kimondani. Megírni azt a bizonyos váltó lejáratot — úgy a mint megírta — És ha ez lejárata lenne a maga szerkesztőségének is. —

Sz. Több a soknál. —

P. Magának meg az élelmessége a kevesnél kevesebb. Ha leleménnyel nem győzte, miért nem vette elő az ollót?

Sz. Azért, hogy rólam is felelevenítsék ezt a szécsényi történetet. Itt van, — a mint beküldöje megírta. Szórol szóra.

„Az év első felében, a főt 192. számú ház előtt nap napután kora reggeltől késő estig szorgalmaskodott egy vándor köszörűs. Mindig ollót köszörült. Máskor csak országos vásárok alkalmával gyönyörködhetünk a köszörűsök művészetében, de ennek az egynek annyira jól folyt a dolga, állandó tanyát ütött, letelepülési engedélyért folyamodott s már már — biztos megelégedés tudatában — család alapításról álmodozott.

A főúton van a hivatalom, s így akarva nem akarva mindennap el kellett haladnom 192 számú ház előtt. Ha mentem, ha jöttem, léptem nyomon megállítottak a járókelők, s egyre faggattak, mondanám meg, miért van annyira munkája a köszörűsnek? Csak nem űz a város egész lakossága szülő ipart?

Untam már a sok kitérő felelet adást; kitértem hát magam is. Nem mehettem többé a főúton, le kellett kerülnöm a Kossuth Lajos utcáról a Rozsdás tájékanak, onnan meg a zsidó utcának, de csak még sem mondhattam meg-mindenkinek, hogy ama bizonyos 192 számú házban a szerkesztő lakik s a köszörűs annak számára gyártja a legtermékenyebb s legkitartóbb munkatársat — az ollót. „Azért van annyira jó dolga.”

P. Szép szép. Elhiszem, hogy ezt magának beküldték. A maga „váltó lejárati”-ban fuldokló szellemességétől ennyi nem tellett. Hanem viszonzásul felebaráti szeretetembe fogadom s ha addig talál utazni „Váltólejárati”-okban a míg a Győri Hírlap szerkesztőségéből kikopik, hogy tehetségének megfelelő állásra segítsem, beprotégálom a Szécsényi Hírlap jelenlegi szerkesztőjénél, hogy mint közismert humánus ember alkalmazza magát „rikkants”-nak.

Ne mulassza el
megízlelni a természetes al-
kalikus sulfatus

GYÜGYI

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomor-nyomás, gyomorkorok, aranyeres bántalmak, alhasi pozsga, vörhas, elhízottság, vesé- és hólyaggyulladások gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben és vendéglőkben. 13—

3406.909. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósa mint tkvi. hatóság ezennel közhírré teszi, hogy Deutsch Gábornak Obrecsány László és trsai elleni végr. ügyében 143 kor. 20 fill. tőke és jár. erejéig a szalmatercsi 53 sz. tkvben A 1 sz. 704 hrsz. szőlőnek B 6 a Obrecsány László nevén álló részére 12 kor. 96 sz. tkvben A 81 sz. 561 hrsz. kerekdombdűlői ingatlan-
nak B 7 a ugyanannak nevén álló részére 181 kor. a pusztatercsi 83 sz. tkvben A 1 s 52 hrsz. páslí rétnak B 4. 5. 7. a Obrecsány László és neje nevén álló részére 8 kor. + 2 sz. 73 hrsz. ingatlanuk ugyanezen részére 6 kor. + 3 sz. 97 hrsz. rétnak ugyanezen részére 8 kor. + 4 sz. 105 hrsz. rétnak ugyanezen részére 4 kor. + 5 sz. 301 hrsz. kertfeli szőlőnek ugyanezen részére 25 kor. + 6 sz. 319 hrsz. szőlőnek ugyanezen részére 35 kor. a 32 sz. tkvben A 1 11 sz. 599 hrsz. rétre 11 kor. a 71 sz. tkvben A 1 s 138 hrsz. szántónak B 4 a részére 159 kor. a 2 s 212 hrsz. szőlőnek ezen részére 120 kor. 3 s 268 hrsz. ingatlan ezen részére 94 kor. 4 sz. 382 hrsz. ingatlan ezen részére 104 kor. 5. s. 412 hrsz. szőlőnek ezen részére 52 kor. 6 sz. 512 hrsz. rétnak ugyanezen részére 76 kor. 7 s. 563 hrsz. ingatlanuk ezen részére 30 kor. a 86 sz. tkvben A 1 s 50 hrsz. rétnak B 5 a részére 15 kor. 2 s. 96 hrsz. rétnak ezen részére 12 kor. az 52 sz. tkvben A + 1—4 sz. 54, 214, 217, 320 hrsz. ingatlanoknak B 3 a részére 102 kor. az 51 sz. tkvben A + 1 s. 615 hrsz. rétnak B 2 a részére 3 kor. a 33 sz. tkvben A + 3 11 s. 136, 141, 266, 379, 411, 413, 510, 560 és 601 hrsz. ingatlanoknak B 10 a részére 329 kor. 10 sz. tkvben A + 4 s. 140 hrsz. szőlőnek B 12 a részére 155 kor. + 5 s 213 hrsz. szőlőnek ezen részére 19 kor. + 6 s. 220 hrsz. szőlőnek ezen részére 64 kor. 7 s. 267 hrsz. ingatlan ezen részére 291 kor. 8 s. 277 hrsz. nak ezen részére 50 kor. 10 s. 380 hrsz. nak ezen részére 298 kor. 11 s. 388 hrsz. nak ezen részére 50 kor. 12 s. 411 hrsz. nak ezen részére 53 kor. 14 s. 562 hrsz. nak 15 kor. a 72 sz. tkvi. A 1. 1-3 sz. 15/a, 15/b, 15/c, kertre 812 kor. 9 sz. tkvi A + 2 s. 137 hrsz. szőlőre 34 kor. + 3 s. 219 hrsz. szőlőre 106 kor. + 4 s. 402 hrsz. szőlőre 16 korban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és ennek megtartására határidőül 1909 évi szeptember hó 2-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzte és hogy ezen ingatlanok ezen árverésen a kikiáltási áron ^{2/3} részén illetőleg az utóajánlati összegén alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 3333—81. l. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni a vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi. hatóság Szécsényben, 1909. évi július 10-én.

Szenthe, kir. jbiró.

Fényképészet helyben.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Szécsényben Novotny-féle házban rövid időre

fénykép felvételi irodát nyitottam.

Elváltak minden e szakmába vágó munkákat u. m. fényes és mat. kizáró (Platinotipia) fényképeket álmagyságú képeket, olajfestményeket a legrégibb képről is élet-hűen, reprodukciót, medaillont arany vagy ezüst kerettel.

Midőn még b. tudomására hozom a megrendelő közönségnek, hogy a képeket személyesen helyben dolgozom ki, egyben kérem szíves rendelésükkel engem megtisztelni.

A n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva magamat, vagyok megkülömböztetett

Tisztelettel

Somogyi Dezső
fényképész Bpestől.

Kevessé használt fürdő-
kád olcsón eladó.

Stern Dezső bádognál
Szécsényben.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a plaozterén.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhöz szállítatnak. ☼ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatokat:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezelőzők, járgány-cséplőgépek, lőhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.